

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 170/14

Λουξεμβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2014

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-352/13
Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA κατά
Evonik Degussa GmbH κ.λπ.

**Κατά τον γενικό εισαγγελέα N. Jääskinen, οι ζημιωθέντες από παράνομη σύμπραξη
μπορούν να ζητήσουν αποζημίωση ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εκ
των συμμετεχόντων στην παράβαση**

*Στο πλαίσιο πολύπλοκης συμπράξεως που εκτείνεται στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης, η
δωσιδικία του τόπου του ζημιογόνου γεγονότος αποδεικνύεται αλυσιτελής*

Ο κανονισμός Βρυξέλλες I ¹ προβλέπει ότι τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους. Ωστόσο, αν υπάρχουν πολλοί εναγόμενοι, ένα πρόσωπο μπορεί επίσης να εναχθεί ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εξ αυτών, εφόσον υπάρχει τόσο στενή συνάφεια μεταξύ των αγωγών ώστε να ενδείκνυται να συνεκδικασθούν και να κριθούν συγχρόνως, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος εκδόσεως ασυμβίβαστων αποφάσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη.

Ο κανονισμός αυτός προβλέπει ότι, όσον αφορά ενοχές εξ αδικοππραξίας ή οιονεί αδικοππραξίας, πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί και ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός, ακόμη και αν το δικαστήριο αυτό βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος.

Επιπλέον, ο κανονισμός Βρυξέλλες I επιτρέπει στα μέρη να προσδιορίζουν το δικαστήριο κράτους μέλους το οποίο θα έχει δικαιοδοσία επί των διαφορών που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση. Αυτή η δικαιοδοσία υπερισχύει, πλην εξαιρέσεων, των δικαιοδοσιών που προβλέπονται από τις λοιπές διατάξεις του κανονισμού.

Η διαφορά της κύριας δίκης προέκυψε μετά από απόφαση της 3ης Μαΐου 2006, με την οποία η Επιτροπή διαπίστωσε ότι εταιρίες οι οποίες προμήθευαν υπεροξειδίο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας είχαν συμμετάσχει σε σύμπραξη, κατά παράβαση των κανόνων της Ένωσης περί ανταγωνισμού ². Για τον λόγο αυτόν, ορισμένες από τις εταιρίες αυτές καταδικάστηκαν στην καταβολή προστίμων.

Η Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA (CDC) είναι βελγική εταιρία στην οποία διάφορες επιχειρήσεις εκχώρησαν τις αξιώσεις τους αποζημιώσεως για τις ζημίες που είχαν υποστεί εξαιτίας της συμπράξεως.

Τον Μάιο του 2009, η CDC άσκησε αγωγή αποζημιώσεως ενώπιον του Landgericht Dortmund (περιφερειακού δικαστηρίου του Dortmund, Γερμανία) κατά έξι από τις εταιρίες ³ στις οποίες είχαν επιβληθεί κυρώσεις από την Επιτροπή. Επειδή οι εταιρίες αυτές είχαν την έδρα τους σε διάφορα κράτη μέλη, η CDC διευκρίνισε στο δικόγραφο της αγωγής της ότι δικαιοδοσία έναντι όλων των εναγομένων είχαν τα γερμανικά δικαστήρια, καθόσον μια από αυτές, η Evonik Degussa GmbH, είχε την έδρα της στη Γερμανία.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 12, σ. 1).

² Απόφαση C(2006) 1766 τελικό της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2006, επί της υποθέσεως COMP/F/C.38.620 – Υπεροξειδίο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας (ΕΕ 2006, L 353, σ. 54).

³ Πρόκειται για τις εταιρίες Evonik Degussa GmbH (Γερμανία), Akzo Nobel NV (Κάτω Χώρες), Solvay SA (Βέλγιο), Kemira Oyj (Φινλανδία), Arkema France SA (Γαλλία) και FMC Foret SA (Ισπανία).

Τον Σεπτέμβριο του 2009, μετά την επίτευξη συμβιβασμού, η CDC ανακάλεσε την αγωγή της έναντι της Evonik Degussa.

Οι λοιπές εταιρίες τις οποίες αφορά η αγωγή της CDC αμφισβητούν τη διεθνή δικαιοδοσία του γερμανικού δικαστηρίου. Υποστηρίζουν ότι οι συμβάσεις προμήθειας που είχαν συνάψει με τις ζημιωθείσες εταιρίες περιείχαν ρήτρες δικαιοδοσίας και διαιτησίας, οι οποίες προσδιόριζαν τα δικαστήρια που θα είχαν δικαιοδοσία σε περίπτωση διαφοράς που θα προέκυπτε από τις συμβάσεις.

Το Landgericht Dortmund, διατηρώντας αμφιβολίες ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία του, υπέβαλε στο Δικαστήριο διάφορα προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού Βρυξέλλες I.

Στις σημερινές του προτάσεις, ο γενικός εισαγγελέας Niilo Jääskinen υπενθυμίζει, πρώτον, ότι, σύμφωνα με τον **κανόνα ειδικής δωσιδικίας σε ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας**, αποκλειστική δικαιοδοσία έχει το δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός, έννοια η οποία αναφέρεται τόσο στον *τόπο στον οποίον επήλθε το γενεσιουργό της ζημίας* γεγονός όσο και στον *τόπο επελεύσεως της ζημίας αυτής*. Ωστόσο, ο κανόνας αυτός, ο οποίος έχει ως σκοπό τον περιορισμό των παράλληλων ένδικων διαδικασιών και τον προσδιορισμό ενός δικαστηρίου το οποίο να παρουσιάζει ιδιαίτερος στενό σύνδεσμο με τη διαφορά, δεν μπορεί να έχει χρήσιμη εφαρμογή στο πλαίσιο μιας αγωγής αποζημιώσεως λόγω παραβάσεως του δικαίου ανταγωνισμού όπως αυτή της κύριας δίκης. Πράγματι, η διαφορά αυτή εμφανίζει την ιδιαιτερότητα ότι είχε σημαντική διάρκεια, αφορούσε το σύνολο της επικράτειας της Ένωσης και παρουσίαζε ιδιαίτερος πολύπλοκη δομή, με αποτέλεσμα τόσο οι εναρμονισμένες πρακτικές όσο και οι συμμετέχοντες και οι ζημιωθέντες να βρίσκονται διάσπαρτοι σε μεγάλο αριθμό κρατών μελών. Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά, επομένως, ότι ο κανόνας αυτός **είναι, στην προκειμένη περίπτωση, αλυσιτελής**.

Δεύτερον, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι, στην απόφασή της επί της επίδικης συμπράξεως, η Επιτροπή, διαπίστωσε ότι επρόκειτο για ενιαία και διαρκή παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης και ότι μπορούσε να αποδοθεί σε κάθε συμμετέχοντα, ως συνυπεύθυνο, η πραγματική συμπεριφορά των λοιπών συμμετεχόντων, ανεξαρτήτως της συγκεκριμένης δίκης του συμβολής. Συναφώς, ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι, δεδομένου ότι οι εθνικοί κανόνες κατανομής της ευθύνης μεταξύ των μελών μιας συμπράξεως μπορεί να διαφέρουν σημαντικά, **συντρέχει εν προκειμένω ο πραγματικός κίνδυνος να καταδικαστεί καθένας από τους συμμετέχοντες σε διαφορετική αποζημίωση, σε περίπτωση που αποφανθούν χωριστά δικαστήρια διαφορετικών κρατών μελών**. Εν όψει του κινδύνου αυτού, ο κανονισμός επιτρέπει να εναχθούν ενώπιον ενός και μόνον δικαστηρίου περισσότεροι εναγόμενοι εγκατεστημένοι σε διάφορα κράτη μέλη.

Στο ίδιο αυτό πλαίσιο, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι **η ανάκληση, εκ μέρους του ενάγοντος, της αγωγής του σε σχέση με τον μόνον από τους από κοινού εναγομένους που ήταν εγκατεστημένος στην περιφέρεια του επιληφθέντος δικαστηρίου δεν επηρεάζει**, κατ' αρχήν, **τη δικαιοδοσία του τελευταίου σε σχέση με τις αγωγές που στρέφονται κατά των λοιπών εναγομένων**. Εντούτοις, η διάταξη του κανονισμού η οποία επιτρέπει να εναχθούν πολλοί εναγόμενοι ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου **δεν πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο καταχρηστικό**. Εν προκειμένω, κάτι τέτοιο θα συνέβαινε αν αποδεικνυόταν ότι η CDC και η Evonik Degussa μετέθεσαν εσκεμμένως μετά την άσκηση της αγωγής την ολοκλήρωση του μεταξύ τους συμβιβασμού, με μόνο σκοπό να θεμελιωθεί δικαιοδοσία στη Γερμανία σε σχέση με τους λοιπούς συμμετέχοντες στη σύμπραξη.

Τρίτον, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι ρήτρες δικαιοδοσίας ή διαιτησίας που περιέχονται σε εμπορικές συμβάσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε διαφορές που συνδέονται με την αποκατάσταση ζημιών από παράνομη σύμπραξη, παρά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι ο ζημιωθείς **έχει συναινέσει ρητώς στις ρήτρες αυτές, έχοντας πλήρη γνώση της συμπράξεως και των ζημιών που αυτή προκάλεσε**. Εντούτοις, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι οι ρήτρες που προβλέπουν τη δικαιοδοσία δικαστηρίου εκτός της Ένωσης, καθώς και οι ρήτρες διαιτησίας, δεν μπορούν να αντιταχθούν σε διατάξεις του κανονισμού, παρά μόνον εάν

διασφαλίζεται πλήρως ενώπιον αυτού του δικαστηρίου ή διαιτητικού δικαστηρίου ο σεβασμός του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582